

Джозая Віллард Гіббс
(1839–1903)

Американський фізико-хімік і математик, один із засновників хімічної термодинаміки.

Народився в родині професора теології. У 19 років закінчив Єльський університет, а через п'ять років захистив дисертацію й на посаді професора викладав там латину, математику й математичну фізику.

Основні дослідження Гіббса пов'язані з вивченням теплових процесів у хімії, де він досяг видатних результатів. Його ім'ям названо багато розроблених ним понять хімічної термодинаміки: енергія Гіббса, парадокс Гіббса, канонічне розподілення Гіббса тощо.

У 40 років його обрали до Академії наук США, хоча на той момент він опублікував лише три, але дійсно важливі, наукові статті. Лише після того, як статті були перекладені на німецьку (Вільгельмом Оствальдом 1892 року) та французьку (Анрі Луї ле Шательє 1899 року), ідеї Гіббса набули поширення в Європі. 1910 року Американське хімічне товариство запровадило медаль Вілларда Гіббса.

Остаточно наукові досягнення Гіббса були визнанні після публікації Льюїса і Рендалла «Thermodynamics and the Free Energy of Chemical Substances», яка ознайомила з методами Гіббса хіміків із різних університетів. Ці ж методи стали підґрунтям хімічної технології.

Американське математичне товариство запровадило 1923 року так звані Гіббсівські лекції для поглиблення загальної компетенції в математичних підходах і застосуваннях. До сьогодні в роботах Гіббса не знайдено жодної помилки, а всі його ідеї застосовують у сучасній науці.